

впорядкування та структуризація знань. Відповідно певного значення набувають онтологічні моделі знань.

Висновки. 1. Запропоновано використання інтелектуальних комунікаторів у процедурах проблемно – орієнтованого навчання лікарів і провізорів. Обґрунтовано напрями медицини для застосування комунікаторів із найбільшою ефективністю.

2. Сьогодні проблеми інформатизації знань виходять на перший план. Враховуючи особливості медичної інформації (великий обсяг невизначених даних, багатозначність логічних побудов тощо), вкрай важливим є попереднє впорядкування та структуризація знань.

УДК 378. 147.026:34:124.5

ДИДАКТИЧНА ГРА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ

Мурзіна О.А.

Запорізький державний медичний університет

Ключові слова: дидактична гра, професійна діяльність, ціннісні орієнтації, професійні ціннісні орієнтації.

Пріоритетами розвитку освіти на сучасному етапі є формування у фахівця активної професійної позиції, технологічної і функціональної компетентності, цілісного досвіду професійної діяльності. Ці завдання зумовлені євроінтеграційними процесами, зміною технологій навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах.

Проблема підготовки майбутніх фахівців до професійної діяльності досить багатоаспектна і багатогранна.

Дидактична гра як засіб імітації професійної діяльності інтенсифікує процес навчання й тісно пов'язує його з практичною діяльністю, дає змогу надати навчання предметний та соціальний контексти майбутньої професії і тим самим змодельовати більш адекватні (порівняно з традиційним навчанням) умови формування особистості фахівця.

На доцільність і необхідність використання дидактичних ігор у підготовці фахівців звертали увагу В.Бабурін, М.Бірштейн, Я.Бельчиков, А.Вербицький, С.Гідрович, Т.Долбенко, В.Єфімов, В.Комаров, Н.Кудінова, І.Куліш, І.Мамчур, О.Парубок, П.Підкасистий, В.Рибальський, І.Ситник, І.Сирожин, А.Смолкін, Т.Хлебнікова, В.Христинко, Ж.Хайдаров, П.Щербань та ін. Вони наводять загальні правила організації, конструювання й проведення ділових ігор. Проведено дослідження та здійснено обґрунтування можливостей дидактичної гри у різних галузях науки та умов цілеспрямованого застосування ігрової діяльності в процесі формування професійних умінь і навичок (Я.Бельчиков, А.Вербицький, В.Галушко, В.Єфімов, А.Ліфшиць, Л.Наумов, С.Хруцький та ін.).

Використання дидактичних ігор у професійній освіті залишається дотепер недостатньо дослідженою проблемою. У професійній літературі відсутні чітка класифікація ігор та системний аналіз змісту ігрової діяльності, у результаті чого наукове обґрунтування ігрових методик часто хвибує незавершеністю, рецептурністю. Дидактико-пізнавальні можливості дидактичних ігор у процесі професійного становлення майбутніх фахівців виявлені не повною мірою.

Метою статті є розкриття можливостей дидактичної гри як засобу формування професійних ціннісних орієнтацій майбутніх фахівців.

Відомо, що будь-яка професійна діяльність має подвійний характер: в ній діалектично пов'язані система речей (матеріальний, інструментальний компонент) і система ідей (ідеальний, духовний компонент). Факти свідчать про деструктивні зміни цих компонентів: загальна депрофесіоналізація суспільства, послаблення мотивації навчання студентів і професійний розвиток фахівця, поєднання цілей їх індивідуальної діяльності тощо. Професійні ціннісні орієнтації (ПЦО) призвані, з одного боку, бути інтегруючими засобами, що зв'язують ці компоненти людської діяльності, а з іншого – відрефлексовані та сформовані в свідомості людини, повинні стати засобами як професійного вдосконалення фахівця, так і самих професій. Таку роль вони відіграють тому, що ціннісні орієнтації – одне з головних структурних утворень зрілої особистості. Саме в них, за словами Б.Г.Анан'єва, знаходяться її різноманітні психологічні характеристики. Незважаючи на різні підходи до розуміння природи ціннісних орієнтацій, всі дослідники визнають, що особливості побудови і змісту ціннісних орієнтацій особистості зумовлюють її спрямованість і визначають позицію людини у становленні до тих або інших проявів дійсності. Так само одноголосна думка, що ціннісні орієнтації відіграють головну роль в реалізації соціальної (в широкому розумінні) поведінки людини, включаючи диспозицію особистості (В.А. Ядов), її установки (Ш.А. Надірашвілі), мотиви (В.Г. Асеев), інтереси (І.В. Дубровіна) і навіть "зміст життя" (К. Обухівський).

Сьогодні відновлення професійної культури, професіоналізму безпосередньо пов'язане з формуванням ідеалів професій, відносними вченими й практиками до ядра професій, з використанням їх активної ролі в розвитку професії й становленні спеціалістів.

Зважаючи на актуальність цієї проблеми, ми розробили структуру організації та проведення дидактичної гри, яка містить етапи: діагностування, моделювання, реалізація та аналіз результатів ділової гри. Діагностування включає: аналіз змісту навчального матеріалу, визначення рівня підготовленості курсантів та викладача, порівняльний аналіз методів навчання. Моделювання дидактичної гри передбачає визначення місця гри в навчальному процесі, конструювання гри, вибір методів та прийомів

керування грою, реалізацію та аналіз результатів дидактичної гри, її обговорення й підведення підсумків.

Більш детальне дослідження зазначеного комплексу може бути здійснене у подальших наукових розвідках. Порушена нами проблема відкриває перспективу для більш глибокого дослідження процесу розвитку ціннісної сфери підлітків, оптимізації змісту позанавчальної виховної діяльності школи та інших навчально-виховних закладів у контексті сучасних вимог. На подальше вивчення чекають питання вдосконалення формування ціннісних орієнтацій неповнолітніх шляхом раціонального поєднання традиційних й інноваційно-виховних технологій, включення учнів у ситуації самостійного вибору цінностей тощо.

УДК 378.147:[617.7-07:005.53]

АЛГОРИТМИЗАЦИЯ ПРИНЯТИЯ РЕШЕНИЙ В ОФТАЛЬМОЛОГИЧЕСКОЙ ДИАГНОСТИКЕ

Неделька В.И.

Запорожский государственный медицинский университет

Ключевые слова: офтальмология, алгоритм, диагностика, лечение.

Введение. Оптимизация первичной офтальмологической диагностики является одним из основных факторов повышения качества медицинской помощи. Алгоритм постановки диагноза должен позволить исключить сходные симптомы, позволив вычленить единственно верные признаки существующего у пациента заболевания.

Цель исследования. Целью нашего исследования было обучение студентов алгоритму постановки правильного диагноза при большом количестве сходных с другими нозологическими единицами, симптомов.

Основная часть. Нами разработаны алгоритмы первичной офтальмологической диагностики, включающие в себя оценку жалоб, результатов клинического обследования органа зрения (офтальмометрия, периметрия, офтальмоскопия, биомикроскопия, ОСТ т.д.), результатов дополнительных исследований и консультаций смежных специалистов, способов их интерпретации в сравнении со сходными симптомами других офтальмологических заболеваний. Исходя из проведенного сравнения и интерпретации полученных данных, студенты переходят к выбору метода лечения, подбору необходимых лекарственных средств в случае назначения консервативной терапии. Составление прогноза для жизни и работоспособности пациента включает в себя оценку предполагаемого результата лечения в совокупности с необходимостью дальнейших лечебных мероприятий.

Выводы. Алгоритмизация диагностики и логичности дальнейшего ведения и лечения больного, позволяет научить студентов:

- а) избегать дублирования обследований,